

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika mateřské školy.....	2
3	Cíle	2
4	Cílová skupina	3
	4.1. Zásady prevence.....	3
	4.2. Formy prevence.....	4
5	Realizace	4
	5. 1. Aktivity ve třídách.....	4
	5. 2. Vzdělávání pedagogických pracovníků	4
	5. 3. Aktivity ve spolupráci s externími subjekty	5
	5. 4. Školní poradenské pracoviště.....	5
6	Okruhy MPP	5
	6.1. Výchova ke zdravému životnímu stylu	5
	6.2. Ekologické povědomí.....	6
	6. 3. Prevence šikany – budování mezilidských vztahů	6
	6.4. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření	6
	6.5. Prevence sexuálního zneužívání a týrání.....	7
	6.6. Prevence kriminality, delikvence a právní odpovědnost.....	7
	6.7. Prevence digitálních závislostí -telefon, počítač, televize	7
7	Závěr	7

1 Identifikační údaje

Základní škola a mateřská škola Bochoř, příspěvková organizace, Školní 213/13, 751 08 Bochoř

Ředitelka: Mgr. Sylva Kostelníčková

IČ: 70985547

Webové stránky: www.zsbochor.cz, e-mail: zsbochor@zsbochor.cz

2 Charakteristika mateřské školy

Mateřská škola je umístěna v řadové zástavbě ve středu obce. Jedná se o jednopatrovou historickou budovu. Dříve zde sídlil obecní úřad a knihovna.

Zadní vchod navazuje na dvorní trakt a rozlehlou zahradu. Ta je vybavena lavičkami, houpačkami herními a balančními prvky. Zadní část je travnatá s několika ovocnými stromy. Celý areál je oplocený.

Kapacita školy je 50 dětí, které jsou rozděleny do dvou tříd. Jsou propojené, což umožňuje dětem volný pohyb s možností kontaktů se všemi dětmi.

Vstup do budovy je zabezpečený proti vniknutí cizích osob elektronickým zařízením a rodiče i další členové rodiny při vstupu snímá kamerový systém zvonku. Cizí osoby se smí v areálu mateřské školy pohybovat pouze předchozí domluvě s vedením školy a jsou doprovázeny personálem školy (opraváři, herci divadla pro děti apod.).

3 Cíle

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, z něhož Minimální preventivní program vychází, se jmenuje „Jede vláček, jede krajinou“. K jeho úpravě došlo v roce 2025 na základě vydaného dokumentu Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s účinností od 1. 9. 2025. Je zpracován na základě závěrů evaluace v souladu s aktuálními potřebami školy a rozvojem dětí podle nových trendů ve vzdělávání.

Naším záměrem je podporovat u dětí:

- povědomí o zdravém životním stylu a ekologickém smýšlení
- odpovědnost za své zdraví
- obezřetné chování při setkání s cizími lidmi v neznámých situacích
- vytváření žebříčku hodnot s důrazem na život bez násilného, diskriminačního chování a drog

- posilování duševní odolnosti vůči stresu a negativním zážitkům a minimalizovat výskyt rizikového chování
- pozitivní motivaci pro zapojení dětí i rodičů do školních aktivit
- nést odpovědnost za tvorbu pozitivních vztahů ve skupině dětí (sociální klima)
- umět říci „NE“, naučit se rozlišovat dobré a špatné (prospěšné a neprospěšné)
- osvojení zásad slušného chování a sebeovládání.

Formou her a různorodých aktivit předáváme dětem přiměřenou podobu informací z oblasti návykových látek a jejich negativního vlivu na zdraví, seznamujeme děti s principy multikulturní výchovy.

4 Cílová skupina

Cílovou skupinu tvoří všechny děti, zaměstnanci školy i zákonní zástupci dětí, nikoliv pouze ti, kteří jsou vystaveni riziku.

Děti v MŠ - všechny děti, zejména pak děti se zdravotními problémy, děti se specifickými vzdělávacími potřebami, děti vykazující rizikové chování.

Rodiče - partneři pro včasné podchycení a řešení vzniklých patologických jevů. Rodinná výchova je základ, na kterém mateřská škola staví. Předávání informací o činnosti a aktivitách ve škole probíhá prostřednictvím webu, nástěnek, e-mailů a osobních konzultací.

Navazujeme s rodiči přirozené vztahy založené na vzájemné důvěře a podpoře. Pro rodiče pořádáme společné programy, dny otevřených dveří, besídky, slavnosti, pracovní dílny, společné výlety. Mohou kdykoliv vyjádřit své připomínky a nápady a podílet se tak svými náměty na zlepšení klimatu školy. Pravidelně mohou nahlížet do diagnostiky svého dítěte, konzultovat s pedagogy a doporučenými speciálními odborníky o prospívání svých dětí.

Pedagogové mateřské školy a provozní zaměstnanci - klíčové osoby pro podchycení sociálně patologických jevů. Svým přístupem budují a udržují příznivé klima školy tak, že se na ně mohou kdykoliv děti i rodiče bez obav s důvěrou obracet se svými problémy, starostmi nebo potřebami.

4.1. Zásady prevence

- pracovat s dětmi individuálně, pozorovat je a vést s nimi rozhovory
- aktivně zapojit všechny pedagogy

- pravidelný kontakt s rodiči
- dodržovat pravidla chování a soužití.

4.2. Formy prevence

- spolupráce s rodiči a dětmi
- včasné odhalování projevů specifických poruch učení a chování a jejich následná náprava ve spolupráci s odborníky
- vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu
- vyhranění negativního postoje k návykovým látkám
- nabídka aktivit pro setkávání společné komunity pedagogů, rodičů a dětí
- výukové programy cílené na konkrétní téma

5 Realizace

Předškolní věk je období, které je optimální pro položení základů k osvojení zdravého životního stylu, pozitivních postojů, dovedností, znalostí, i k prevenci rizikového chování dítěte s ohledem na věkové zvláštnosti. V tomto duchu probíhá v naší mateřské škole výchova a vzdělávání. Přirozenost lidského prostředí podporujeme i začleněním dětí do heterogenních skupin, pozorováním okolní přírody, polních prací, praktickými činnostmi, kterými vedeme děti k samostatnosti.

5. 1. Aktivity ve třídách

- ranní komunikační kruh jako detekce problémů a pocitů dětí
- využití interaktivní tabule k přímé prezentaci daného tématu
- vytváření podmínek pro stmelování kolektivů – výlety, divadla, exkurze
- rozvoj vědomostních poznatků o přírodě, ekologii, dopravě, rodné zemi i cizích zemích, práci dospělých, lidských rasách
- aktivity na posilování pozitivního sebepojetí a sebevědomí – pohybové hry, námětové hry, sociální hry, společná stavba nebo kresba, dramatická výchova
- prožitkové učení, osobní zkušenost dítěte jako důležitý základ osobního rozvoje.

5. 2. Vzdělávání pedagogických pracovníků

- Zaměřit se na komunikační dovednosti pedagogů a podporu sebevzdělávání všech zaměstnanců MŠ.

- Znalost rizikového chování, metod prevence a procesů intervence.
- Reflektovat nové pedagogické směry a přístupy v komplexní oblasti primární prevence a předávat si nezbytné informace.
- Dodržovat školní, organizační řád a veškerou činnost školy ve shodě s ochranou zdraví dětí.

5. 3. Aktivita ve spolupráci s externími subjekty

- Obecní úřad Bochoř (podíl na plánování společenského života v obci, spolupráce při akcích, oslavách významných dnů)
- PPP a SPC Olomouc (besedy, vyšetření, poradenství)
- místní knihovna, lázně, kostel (besedy, návštěvy, tematické programy)
- preventivní vyšetření zraku dětí, výslovnosti (prevence vad)
- SPgŠ Přerov (souvislé a průběžné praxe)

5. 4. Školní poradenské pracoviště

Na naší základní škole působí výchovný poradce, metodik prevence a speciální pedagogové. Se všemi uvedenými kolegyněmi v dané oblasti podle potřeby spolupracujeme. Další spolupráce je s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra. Školní poradenské pracoviště zajišťuje poradenské služby zaměřené zejména na podporu a komunikaci mezi školou, dětmi, žáky a jejich zákonnými zástupci, metodickou podporu pedagogům při práci s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami a využívání podpůrných opatření, předcházení rizikovému chování dětí, metodické vedení v oblasti inkluze a rozvoje pozitivního klimatu školy.

6 Okruhy MPP

Prevence rizikového chování u předškolních dětí se v rámci působnosti naší organizace zaměřuje na následující oblasti (konkrétní výčet aktivit s dětmi je součástí přílohy).

6.1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl dětí – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres
- pochopit pojem zdraví jako naprostou pohodu duševní, tělesnou i sociální

- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit děti s různými styly života – vrcholový sport, vegetariánství
- naučit děti, jak mohou v rámci svého věku a schopností poskytnout někomu „První pomoc“.

6.2. Ekologické povědomí

Cíle:

- rozvíjet a upevňovat kladný vztah k přírodě, životnímu prostředí
- rozvíjet u dětí praktické dovednosti a zodpovědné chování v oblasti ochrany přírody
- prohlubovat znalosti a vědomosti účastí na environmentálních akcích a programech,
- sdílet získané informace o ochraně přírody ve skupině.

6.3. Prevence šikany – budování mezilidských vztahů

Cíle:

- předcházet šikaně, jejím projevům, stadiím a formám
- pěstovat úctu k životu ve všech jeho formách (stáří x mládí, fauna x flóra)
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v dětech jejich přirozenou touhu poznávat nové a posilovat hodnotu vzdělávání
- účinně postupovat při rozpoznání šikany:
 - rozhovor s agresorem
 - zavedení ochranného režimu oběti
 - práce se skupinou -intervenční program (citlivou formou)
 - rozhovor se zákonnými zástupci agresora

6.4. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- upozorňovat na nebezpečí nebezpečných předmětů, se kterými se mohou setkat a jak se zachovat (injekční stříkačky, nedopalky cigaret, odpadky, láhve-sklo)
- podporovat děti v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat děti k pravidelným sportovním činnostem.

6.5. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

Cíle:

- posilovat uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska...
- předkládat témata sexuální výchova jako přirozenou věc – odlišnost pohlaví, funkce, porod
- podporovat sebevědomí dítěte.

6.6. Prevence kriminality, delikvence a právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence – krádeže, násilí, vandalismus
- předkládat a vysvětlovat modelové situace týkající se osobní hranice – co je a není už společenská norma
- zasadit se o to, aby děti znaly svá práva ve společnosti – dětská práva
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování a předkládat jeho vhodný vzor.

6.7. Prevence digitálních závislostí -telefon, počítač, televize

Cíle:

- stanovit a posilovat v dětech jasná pravidla pro užívání digitálních technologií
- podporovat počítačové hry a filmy s kladnými stránkami obsahu-vzdělávací a naučné formy, na posílení soustředění, na koordinaci pohybů a postřeh
- diskuze s rodiči na téma míry používání tabletu a telefonu.

7 Závěr

Důležité prvky prevence se prolínají všemi aktivitami vyplývajícími z obsahu školního vzdělávacího programu „Jede vláček, jede krajinou“ a jsou součástí výchovy a vzdělávání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. V rámci programu je potřeba kombinovat předávání informací z oblasti specifické primární prevence s rozvojem sociálních dovedností i podporou osobnostního růstu. To vše formou aktivního učení se zřetelem na věkové zvláštnosti jednotlivých dětí.

Příloha k Minimálnímu programu prevence:

„I JÁ BUDU JEDNOU DOSPĚLÝ/LÁ“

Tento celoroční projekt slouží jako nabídka souboru aktivit a bude se prolínat celým vzdělávacím procesem v naší mateřské škole. Učitelky na jednotlivých třídách si samy určí časový rámec i to, jaké části programu využijí. Jejich plnění budou zaznamenávat do třídní knihy.

1) Části programu:

Základními pravidla společenského chování

Základy zdravovědy

Rodinná a sexuální výchova

Ochrana před nebezpečnými situacemi

Základními pravidla společenského chování (kniha Děti a slušné chování)

Cílem je seznamovat děti zábavnou formou se základními pravidly společenského chování, postupně vytvořit pravidla soužití ve třídě a respektovat je.

Základním motivem a spojovacím prvkem celého projektu je kočka Justýna, která pomocí konkrétních příkladů v příbězích vrstevníků seznamuje děti se základy etikety. Jednotlivé příběhy budou využívány jako motivace k dalším činnostem, které budou vždy zaměřeny na určitou oblast společenského chování a jednání. Do textu je možno vstupovat a dále s ním pracovat.

Obsah knihy:

1. Justýna se představuje

Seznámení dětí s knihou, úvod do tématu. Děti poznávají kočku Justýnu, vzájemně se představují. Část zaměřená na rozvoj kamarádských vztahů a uvědomění si sounáležitosti se skupinou.

2. Justýna a kouzelná slovíčka

Část zaměřená na verbální komunikaci, používání mluveného slova jako dorozumívacího prostředku jak mezi dětmi, tak s dospělými osobami. Používání slov prosím, děkuji, s dovolením apod.

3. Justýna a lež

Část zaměřená na rozvoj schopnosti rozhodnout o pravdivosti x nepravdivosti tvrzení, uvědomění si co je dobré x špatné jednání. Vede děti k dovednosti respektovat druhého a vážit si výsledků jeho práce, umět se přiznat, omluvit se za nevhodné chování.

4. Justýna a stolování

Část zaměřená na seznámení s pravidly slušného stolování nejen v restauraci, ale i doma a v mateřské škole. Vede k připomenutí a dodržování základních hygienických zásad nejen při jídle. Blok zároveň rozvíjí rozlišování pravé a levé strany vzhledem k vlastní osobě (praktické procvičování), manipulaci s různými předměty a materiály. Zařadíme námětové hry „Na kuchaře“, „Na číšníky“, „Na hostinu“.

5. Justýna v divadle

Část zaměřená na chování ve společnosti dospělých lidí i mimo známé prostředí domova nebo mateřské školy (pozdravit při příchodu a odchodu, chovat se ohleduplně). Pokud to situace v MŠ umožňuje, je vhodné zajistit dětem profesionální divadelní představení přímo ve školce nebo vyjet s dětmi do skutečného kamenného divadla. Zařadíme námětovou hru „Na divadlo“, vytváříme vlastnoručně různé druhy loutek.

Co nás Justýna naučila aneb pravidla soužití v naší třídě:

- dobré mezilidské vztahy
- správné a vždy zdvořilé chování
- hodnocení správnosti a nesprávnosti jednání a jejich důsledků
- úcta ke starším lidem
- používáme pouze slušná slova.

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost

- Slabikář slušného chování
- básničky o kamarádství
- Vše co potřebuji jsem se naučil v mateřské škole
- Umíme se chovat?

Pomůcky:

Kniha „Děti a slušné chování aneb vyprávění kočky Justýny“, bílá plyšová kočka zabalená jako dárek pro děti, motivační dopis.

Zdravověda

- základní vědomosti o lidském těle
- zdravá výživa
- systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence
- rozvoj tvořivosti, pohybu, zájmů
- vytváření žebříčků hodnot

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost

- různé tvořivé činnosti, hudební, výtvarné, pracovní, pohybové
- konstruktivní dovednosti
- návštěva nemocnice
- maňáskové scénky k tématu
- říkadla, písničky
- námětové hry na lékaře na zdravou hostinu
- didaktická hra - moje tělo

Rodinná a sexuální výchova

- vztahy mezi členy rodiny, jejich úlohy v rodině, jejich důležitost
- poznávání různých sociálních rolí
- vznik života a péče o novorozence
- naše rodina, můj domov

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost

- puzzle chlapec, děvče, prarodiče
- péče o panenky
- říkanky a písničky o rodině
- poslech příběhů o vztazích mezi členy rodiny a o dětech:
 - o spolupráce s rodiči (pomoc dětí v rodině)
 - o výroba a předávání dárků kamarádům a rodičům
 - o rodina a rodinné vazby

Ochrana před nebezpečnými situacemi

- děti v dopravním provozu (znalost pravidel, správné vybavení)

- bezpečnost doma (kuchyň, neznámé tekutiny, koupelna)
- pozor na pejsky
- cizí lidé
- bezpečné koupání
- umět použít slovo „ne“
- nebrat do ruky, co neznám
- léky užíváme na doporučení lékaře
- předcházení projevům šikany

Náměty, hry, motivace, dramatika, tvořivost

- CD Kostičky
- publikace BESIP
- loutkové scénky o nebezpečných hrách se zápalkami, žehličkou, elektrickou
- modelové situace „Co kdyby...“
- maňáskové divadlo
- pexesa
- znát svoji adresu
- pohádky O Budulínkovi, O kůzlátkách, O Smolíčkovi - dramatizace
- Bezpečnost – velké obrázky - publikace Záchranný kruh
- Eko – odpady (didaktická pomůcka)
- didaktické pomůcky k dopravní výchově (dopravní značky, pravidla)
- dopravní hřiště